

Tipul de distanțare propus de Brecht are menirea de a spori capacitatea de înțelegere a oamenilor, de a le stimula efortul în a modifica o societate perimată. Cântecul presărat în spectacol care subliniază atitudinea vădit demonstrativă, renunțarea la iluzie prin ieșirea din convenția teatrală de tip aristotelic, gestusul, istoricizarea înlocuiesc trăirea cu acel, ideal la dramaturgul german, „efect de distanțare“. Dar pentru ca publicul să se detașeze, actorii trebuie să-și arate personajele, să le povestească, nu să le întruchieze.

La Teatrul ACT are loc un astfel de spectacol, pornind de la formula de teatru în teatru. Animalele sunt cei mai cruzi spectatori. Viața unui om oarecare li se pare plictisitoare, lipsită de haz și simt nevoia să o pigmenteze cu songuri, cu pauze publicitare sau karaoke. Istoria unei omeniri ajunse la apus este mult mai plictisitoare decât o reclamă cântată și dansată. Iar actorii reușesc în mod remarcabil să împrumute din caracteristicile animalelor pe care le întruchiează. *Tapirul* – Daniel Iancu – este un „animal de afaceri“ prosper, prea puțin sensibil la întâmplările unei așa de slabe ființe. *Căprioara*, soția lui – Raluca Botez – este de o inocență debordantă, pudică și sperioasă, de o elasticitate remarcabilă. *Hârciogul* – Alexandru Gheorghiu – este tipul șmecherului de cartier, nu foarte inteligent și cultivat. Asupra acestora din urmă povestea are efect, căci asupra sentimentelor celor simpli teatrul are mai multă forță.

Pe repede înainte sau pe îndelete, se înfățișază momentele importante ale vieții lui *Helge*: conceperea, nașterea, căsătoria, moartea. Daniel Popa le punctează minunat. Este la fel de credibil atunci când *Helge* se joacă cu degetele părinților, când ucide mâțele, când își omoară tatăl, când se îndrăgostește, când este plictisit de căsnicie, când moare. Dominat de *Frica sa* – Dana Voicu – *Helge* fuge de oameni. Ea îl poartă ca pe o marionetă. Ea aduce pe scenă energie și neprevăzut. Îl îndepărtează la început de părinți – Clara Flores și Edi Jighirgiu – preocupați oricum de altele. Problemele lor sunt prezentate cu îndârjire prin lungi și, în cazul mamei, zgomotoase monoloage.

Tina – Oana Tudor – este singura care-l poate face pe *Helge* să-și gonească *Frica*. Cu o exagerată delicatețe, actrița trece prin viața lui *Helge*. *Frica ei*, – Ionuț Kensi – la fel de imprecis în interpretare, este mai puțin prezentă și inventivă decât *Frica lui Helge*. Pentru a-i pigmenta viața, *Moartea* și *Doamna Dumnezeu* introduc în scenă personaje precum *Sora medicală* – Ilinca Atanasiu – sau *Fata de la bar* – Andrei Rădulescu. Cei doi realizatori și prezentatori ai acestui show cinic sunt interpretați de Rareș Pârlog și Iuliana Mărgărit Necula cu măsura justă. Muzica realizată de Mihai Iordache și Sorin Romanescu îi dă prilejul lui Rareș Pârlog să-și expună calitățile vocale.

Spectacolul captivează publicul și îl amuză. Astfel, Teodora Hergelegiu se înscrie din nou în teoria brechtiană după care scopul primordial al teatrului este divertismentul.

8 femei căutând consacrarea

Pe fete le cunosc din școală. De patru ani. După examene cu fragmente din Cehov, Shakespeare, teatrul antic, *commedia dell'arte* și ce a mai jucat fiecare pe la atelierele de regie, au ajuns la spectacolul de absolvență. Drum lung și greu, al cercetării și introspecției. Drum în care a trebuit să învețe cum se face. Drum la

finalul căruia se arată pregătite pentru a păși pe scenă. „Se arată“ în spectacolul *8 femei* de Robert Thomas.

Autor de notorietate în genul piesei polițiste, dramaturgul francez creează o comedie savuroasă ce tinde uneori spre parodie (caracteristică neexploatăată regizoral în spectacolul de la Studioul de Teatru Casandra). Dar conflictul puternic între personaje cu personalitate complexă face ca acțiunea să devină uneori foarte încordată, cu accente dramatice. Opt femei ce păstrează politețea rece a relațiilor sociale se dezvăluie treptat. O aparentă crimă declanșează investigațiile. Bănuiala cade, pe rând, asupra fiecăreia dintre ele. Teama le face să-și mărturisească secretele, păcate care le împovărează conștiința și care le-au făcut să se înstrăineze treptat una de cealaltă. Ele întruchipează ipostaze ale vinovăției față de presupusa victimă, bărbatul din camera alăturată: soția îl părăsește, fiica îl anunță că este însărcinată, soacra se arată lacomă, cumnata și-ar dori să-i fie amantă, servitoarea îi este amantă, sora îl stoarce de bani, iar fiica cea mică pune la cale o farsă grotescă ce înrăutățește lucrurile. Doica este singura al cărei viciu nu afectează viața domnului Marcel, dar acest lucru nu o scuză în fața celorlalte care, toate, acuză. Abia în final fiecare pare a-și asuma o parte din vină, dar asta nu mai schimbă cu nimic situația.

Având toate personajele foarte clar conturate, piesa reprezintă un suport minunat pentru un examen de actorie. Caroline Gombe (*Madam Chanel*) interpretează o doică puternică, femeie simplă care s-a atașat de familia ce a devenit treptat a ei. Păstrează însă modul de a gândi al omului din popor, arătându-se înțelegătoare și discretă față de păcatele tuturor. Violeta Aldea (*Louise*) descrie foarte bine masca pe care o poartă personajul inițial și o lasă apoi fin să cadă în momentele de panică. Trece de la dorința de a atrage și supune printr-o sexualitate ce tinde spre vulgaritate, la simplitatea unei sârmane fete, săracă și cam prostituată. Doina Șandru (*Matilde*) face un minunat rol de compoziție. Învinge dificultatea unei prea mari diferențe de vârstă între actor și personaj prin tehnică. Bunica devine în interpretarea ei un caracter complex care cucerește publicul. Maria Roman (*Suzon*) realizează liniar personajul fetei ce vine din Anglia, de la studii, pentru a petrece sărbătorile de iarnă în familie. Moartea tatălui și teama de nu fi acuzată de omor, dezvăluirea faptului că va avea un copil și frica de judecata celorlalte, nu o fac decât să „zbiere“ replicile, fără a le schimba neapărat intonația, să-și frângă mâinile fără a transmite și o reală părere de rău. Anca Constantin (*Gaby*) pare a lăsa caracterizarea personajului numai pe seama vorbelor pe care autorul i le-a încredințat. Cea care o dublează însă în rolul soției, asistenta universitară Cristina Briciu, are o interpretare mai nuanțată, este mai „prezentă“ în scenă. Lorena Lupu (*Augustina*) este foarte bine distribuită în rolul mătușii, fata bătrână căreia i-au rămas doar romanele de dragoste, credința că băbații au respectat-o și pisicile sale. Din păcate, mâța pe care o poartă cu ea este una de pluș, iar actrița uită uneori ce ține în mână (scena în care este folosită pe post de evantai este delicioasă, dar total neprofesionistă). Marcela Roibu (*Catherine*) în rolul fiicei de șaptesprezece ani este plină de energie. Copilăroasă și simpatică, ea reușește să redea naivitatea cu care personajul trage sforile acțiunii spre un deznodământ tragic. I se poate reproșa însă accentul moldovenesc, aparținând actriței și nu personajului, ca și în cazul Oanei Piecnița (*Pierette*). Pentru că sora domnului Marcel a fost dansatoare în cluburi rău famate, actrița o transformă într-o persoană vulgară, exagerându-i toate mișcărilor și încercând să le ducă în zona senzualității jucate. Este o interpretare viabilă, dar poate că o dozare mai bună a gesturilor ar da un plus

de credibilitate acestei femei care acum, după ani de „meserie“, află că dragostea există.

Piesa lui Robert Thomas vorbește despre tarele sociale ale burgheziei, despre durerea pe care o provoacă privirea sinceră în oglindă, despre prețul care trebuie plătit pentru asta. Spectacolul realizat de clasa Florin Zamfirescu, Cătălin Naum și Cristina Briciu vorbește despre opt femei, despre opt actrițe aflate la început de carieră.

Corina HERGHELEGIU

Eden sau infern? ...

Teatrul Nottara își deschide seria spectacolelor în Nocturnă cu piesa *Eden* a autorului norvegian Eugen O'Brien, interpretată de tinerii actori Dani Popescu și Ada Navrot, tot ei semnând și regia acestui spectacol.

În ultimul timp, dramaturgia norvegiană își face tot mai simțită prezența la noi în țară, bucurându-se de un mare succes. Tinerii actori și regizori sunt mereu în căutare de texte noi, de dramaturgi contemporani care să relateze și să scoată în evidență problemele zilelor noastre. Unul dintre acești dramaturgi este și Eugen O'Brien, un autor care renunță la dialog în favoarea monologului, pentru că O'Brien știe că secolul său este unul al izolării, al refugierii în propria carapace, al individului neînțeles și singularic.

Recunosc că m-am dus cu o imensă curiozitate, dar și cu o oarecare îndoială la acest spectacol. Citind piesa, mi-am dat seama că e destul de dificil să o pui în scenă, dialogul lipsind cu desăvârșire, iar monoloagele lungi și complicate solicitând o concentrare maximă ca să nu pierzi firul acțiunii, libertatea de mișcare și de exprimare mi se părea destul de redusă. E greu să montezi o piesă-monolog, dar nu imposibil. Iar acești doi actori au știut, au simțit acest lucru și le admir curajul.

Spectacolul nu este unul vizual. El se bazează mai mult pe jocul dinamic al celor doi actori talentați, pe stările de trăire. Chiar dacă decorul lipsește aproape cu desăvârșire, jocul de lumină de pe chipul actorilor îți captează atenția și le dă o dimensiune mult mai profundă mișcărilor, gesturilor, stărilor lor emoționale.

Atât Dani Popescu cât și Ada Navrot au creat un spectacol în care ideile prind viață și se transformă în emoții, transmitându-le mai departe nouă, spectatorilor. Ținta este atinsă, cuvântul, gândul ajung să prindă rădăcini acolo unde au fost aruncate – în sufletul receptorului.

Miezul conflictului îl constituie criza unui cuplu ce luptă cu disperare să depășească rutina de zi cu zi, refugiindu-se până la urmă fiecare în propriul vis. Relația dintre Billy și Breda se află pe muchie de cuțit. Ea încearcă cu disperare să salveze ultimul dram de fericire a cuplului, scapă cu greu de kilogramele în plus numai pentru a-și recâștiga soțul pierdut prin *pub*-urile orașului, visând și alergând după himere.

Există sau nu fericire? E o întrebare la care fiecare trebuie să-și găsească propriul răspuns. Și ce este de fapt viața? Eden sau Infern?...